

SLOVENEK.

Političen list za slovenski narod.

Po pošti prejeman velja:

Za celo leto predplačan 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za jeden mesec 1 gld. 40 kr.

V administraciji prejeman velja:

Za celo leto 12 gld., za pol leta 6 gld., za četrt leta 3 gld., za jeden mesec 1 gld.

V Ljubljani na dom pošiljan velja 1 gld. 20 kr. več na leto.

Posamne številke po 7 kr.

Naročnino in oznanila (inserte) vsprejema upravništvo in ekspedicija v „Kato. Tiskarni“, Vodnikove ulice št. 2.

Rokopisi se ne vračajo, nefrankovana pisma ne vsprejemajo.

Vredništvo je v Semenških ulicah št. 2, I., 17.

Izhaja vsak dan, izvenredne nedelje in praznike, ob pol 6 uri popoldne.

Štev. 138.

V Ljubljani, v sredo 19. junija 1895.

Letnik XXIII.

Kriza.

Nenaravna zveza treh večjih strank v državnem zboru se je razbila, ker je nemška levica hotela dobiti proste roke. Spominjajoč se nekdanje slave in neomejene moči ni mogla dalje prenašati priprave pri državnem vozu, ki ga je skušala zavleči na stari izvoženi tir; hotela je vladati, toda grof Hohenwart, kakor vse kaže, posegel je z močno roko v vajete. Levica se je skupjala ter izpregla, državni voz je obstal, in kakor nam poroča današnja brzojavka, je obupal krotilec: ministerstvo je včeraj vladarju izročilo ostavko.

Konec žaloigre se je vršil naglo kap na kap. V nedeljo je ministerstvo sklenilo, da odstopi, ako nemška levica zapusti koalicijo. Nemška levica se je v ponedeljek ojunčila vsled pritiska židovskih glasil, da se loči od koalicije, v kateri je bila na vse strani vezana njena moč, ako proračunski odsek vsprejme postavko za Celje.

In kakor se nam brzojavno poroča, je proračunski odsek včeraj po daljši debati, katere so se udeležili Malfatti, Klaič, Steinwender, Russ, Romančuk in poročevalec Beer, z 19 glasovi proti 15 vsprejel postavko za Celje in konec večmesečnih pogajanj, obravnav, posredovanj in obljub je ministerska kriza.

Stara koketa, nemška levica je ogrnila nemški plašč, da more ponosno stopiti pred svoje izvoljence, češ, za nemštvo gori mi moje srce. Zbala se je svojega tekmeča, nemškega nacionizma, kateri jo izpodriva pod zastavo dr. Steinwendera, a morda pri prihodnjih volitvah obsedi med dvema stoloma.

Mnogo se ugiblje, kdo prevzame v roke vladne posle. V parlamentarnih krogih zatrjujejo, da se je knez Windischgrätz naveličal mešetarstva in da je gališki cesarski namestnik grof Badeni odklonil sestavo novega ministerstva. „N. Fr. Presse“ zatrjuje, da bode sedanja vlada jutri zahtevala štirimesečni

začasni proračun, Windischgrätz takoj odstopi in Bacquehem prevzame do jeseni vodstvo ministerskega predsedstva.

Pl. Plener, ki se je nekoč zgrozil nad Dunajevskim zaradi trimesečnega budgetnega provizorija, je prvi avstrijski minister, ki v šestih mesecih državnega proračuna ni spravil pod streho.

Liberalna stranka ponuja, kakor poroča neki židovski list, Poljakom roke v parlamentarno zvezo, v katero bi vstopili zmernejši člani konservativnega kluba, v prvi vrsti veleposestniki. Ta „realnopolitična zveza“ bi bila začetek novih homatij, gotovo ne v blagor Avstrije in njenih narodov, ki pričakujejo in z vso pravico zahtevajo koristnega dela od svojih zastopnikov in od vlade. Morda bi bil v tej zmedbi še jedini izhod iz zagate, ako uradniško ministerstvo prevzame vladne posle, da reši proračun, volilno in davčno reformo, kazenski zakon in druge nujne predloge. Vsako koalicijsko ministerstvo se mora izjaloviti, ako posamezni ministri dobivajo navodila in povelja od svojih klubov, katerim so takorekoč odgovorni za vsak političen korak.

Avstrijska delegacija.

V ponedeljek je imel proračunski odsek avstrijske delegacije sejo, v kateri je bila živahna razprava o trodržavni zvezi. Poročevalec Dumba prosi vnanjega ministra Goluchowskega, naj podá podobo vnanjega položaja. Minister pozdravi delegacijo, sklicujoč se na izjavo v odseku ogerske delegacije ter proseč iste naklonjenosti, katere delegacija ni odrekala bivšemu ministru Kalnokiju, ker hoče zasledovati v vnanji politiki smer svojega prednika. Trozveza je podlaga prijateljskih razmer z vsemi državami in ostane značaj avstro-ogerske politike, da zagotovi in izkoristi sedanji trajni mir. Minister konečno izrazi upanje, da si s svojim delovanjem pridobi zaupanje, ker hoče imeti vedno pred očmi koristi, veljavo in čast države.

Delegat dr. Herold izjavlja, da njegova stranka ne goji nobenih predsodkov do novega vnanjega ministra in želi, da državna vnanja politika imej miroven značaj nasproti vsem državam. Mladočehi pa ugovarjajo, da bi trozveza bila jedina podlaga prijateljskih razmer, kajti druge države so prisiljene sklepati nove zveze, kakor sta storili Francija in Rusija. Minister naj bi se dalje oziral na obe državni polovici, da ne bi ogerska polovica imela prevlade v vnanji politiki. Dokaz temu je izjava ogerskega ministerskega predsednika, da je bil Goluhowski imenovan ministrom z njegovim privoljenjem. Celó v čisto formelnih stvareh se kaže večji vpliv iz Budimpešte.

Delegat Menger pobija izjave Heroldove gledé trozveze, češ, da je trozveza politiška potreba z ozirom na velike armade drugih držav.

Delegat grof Badeni zagovarja trozvezo, ki je in ostane zagotovilo miru in državne veljave.

Delegat grof Hohenwart naglašá, da sta doslej obe delegaciji trozvezo odobravalí kot pravo podlago vnanji politiki. Po zakonu Ogerska ne more imeti prevlade v vnanji politiki, sicer pa avstrijski ministerski predsednik toliko občuje z vnanjim ministrom, kakor ogerski.

Delegat Suess povdarja, da bi bila politika brez zveze, kakor jo priporočajo Mladočehi, najdražja in skoraj nemogoča, ker bi Avstrija ne mogla prenašati vojaškega bremena.

Ko je še poročevalec Dumba zagovarjal trozvezo in dosedanje vnanjo politiko, je bil proračun za vnanje potrebe vsprejet, istotako konečni račun za l. 1893.

V generalni debati o proračunu vojnega ministerstva, se je grof Hohenwart zahvalil vojnemu ministru, ker je vse rezerviste v krajih, po potresu prizadetih, oprostil letošnjih pomladanskih orožnih vaj, ter prosil, naj bi jih oprostil tudi jesenskih. Dalje izraža željo, naj tudi častnikom v Ljubljani

LISTEK

V domačem kraju.

Povest. Spisal J. O.

(Dalje.)

„Najbrž pobirajo kakšne ženske drva“, pravi oskrbnik. „Gospod ne brani tega, naj jih pobirajo.“

„Ne vem, če je bilo to kmečkega grla glas.“

Izgovorivši pospeši Vladimir korake. Naenkrat pa postoji. Zagledal je ne daleč proč Palmiro z varuhinjo in neko kmečko deklico. Vse tri so gledale po tleh, kakor bi česa iskale. Palmira zasliši šum in se ozre. Jako se začudi:

„Gospod Vladimir, vi hodite tod?“

Približa se še oskrbnik.

„In vi gospod Kralj?“

Vladimir odgovori:

„Midva bi morala vprašati, gospica Palmira, kaj to počnete. Za naji ni čuda, ker hodiva vsak dan po teh gozdih.“

„Vidita, kaj delamo. Gobe beremo.“

Gospod Kralj se ozre na dekleta:

„Ti si Smrekarjeva Barka.“

„Da“, pritrdi Palmira. „Smrekarjeva Barka je.

Po naključji sve šle z gospodično bolj visoko v hrib

na sprehod in našli sve to deklico jokajoč. Pripovedovala je, da jo je mačeha zagnala z doma, naj gre gob nabrat, a revica jih niti ne pozna. In precej smo jih našle.“

Oskrbnik pogleda v dekličino košarico:

„Za Boga, to so same mušnice.“

Tudi Vladimir pristopi:

„Najbolj strupene gobe!“

„Ali res?“ vsklikne Palmira.

V zadregi se ozre v svojo gosposko tovarišico, in ona v njo.

Oskrbnik pa veli:

„Barka, stresi gobe na tla, da bom videl, če je kaj pravih.“

Storila je tako.

„Glejte“, nadaljuje gospod Kralj, „samo čvetero je dobrih, vse druge so strupene.“

Govoreč je neusmiljeno metal mušnice v stran.

Deklica se razjoka:

„Mati so mi ukazali, da jih moram prinesti polno košarico. Kje jih čem reva nabrati. Oh“ —

In zajoka še bolj.

„Ubožica uboga“ miluje jo Vladimir.

Še Palmiri in njeni spremljevalki so stopile solze v oči. Gosposko srce, ki ni poznalo bede, topilo se je v milosrdji.

„Nič ne jokaj mila“, tolaži jo oskrbnik. „Gob boš dosti nesla domov. Jaz vem za kraj, kjer jih boš obilno našla. Pokazal ti bom, kje.“

„Pojdimo vsi tje“, reče Palmira; „pomagati jej hočemo.“

„Tem manj se nam bo bati dolzega časa.“

Družba se je rila raztreseno po gozdu dalje. Listje je šumelo in suhe vejice so praskale pod njihovimi nogami. Na starej bukvi je tolkla žolna, iščoč si črvov izpod skorje, tu je zletel detel iz gnezda na konci veje, tam je skočila košatorepa veverica z drevesa na drevo, zbavši se gozdnih obiskovalcev. Vsem se je zdel hod po gozdu jako prijeten.

„To je divno“, pravi Palmira, ko so dospeli na kraj, kjer bi naj našli gob.

Vladimir se je nasmejal, pa pritrdil je njenej besedi:

„Res je lepo tukaj. Ali ker gledam vsak dan te stoletne kostanje in bukve s suhimi vejami, zato sem manj pozoren.“

„Glejte, glejte, zopet veverica“, vsklikne Palmira.

Vsi so se ozrli na star kostanj. Mej rogovilastimi vejicami je čepela živalica, podobna košatorepki, pa ni bila veverica.

5 h 30 m M. M.

dovoli draginjsko doklado, ter priporoča, naj bi vojno ministerstvo ljubljanski občini brezplačno prepustilo svet, koder sta vojaška bolnica in skladišča, če mestna občina ponudi drugo pripravno stavbišče.

Vojni minister pl. Krieghammer odgovarja mej drugim, da boče ako le mogoče, rezerviste oprostil jesenskih vaj. Glede nove zgradbe vojaške bolnice in skladišča v Ljubljani se že vrše obravnave s finančnim ministerstvom. Na noben način pa se vojaška bolnica ne boče zgradila na prejšnjem mestu. Za vojaško skladišče se je že dobil primeren prostor blizu kolodvora.

Portugalski katoliški shod

se v kratkem otvori. Katoliška cerkev v tem kraljestvu še ni prebolela ran, ki jih ji je vsekala zlasti francoska revolucija. Odkar so Francozi l. 1808 osvojili si Portugalsko, je bilo vse narobe. L. 1821 se je sicer vrnil zakoniti kralj Janez VI. v svojo domovino, toda po njegovi smrti se je pričel hud prepir mej njegovima sinovima Petrom IV. in Mihaelom. L. 1828 so proglasili stanovi blazega Mihaela za kralja. Tedaj je cvetela katoliška cerkev; kralj jo je z vsemi svojimi močmi branil proti brezvercem. S temi se je pa združil l. 1831 iz Braziliije izgnani cesar Peter in je pregnal svojega brata s prestola l. 1833. Peter je najgrje preganjal cerkev in duhovstvo. Odpravil je vse redove in premoženje državi prilastil. Izgnal je papeževga poslanca in škofo, ki jih je bil imenoval njegov brat. Samo tistim duhovnikom je „dovolil“ opravljati duhovno službo, ki jih je sam potrdil. Vse duhovske službe je pa jel sam oddajati. Papež Gregor XVI. se je na vso moč trudil, da bi bil zboljšal žalostne razmere, a še-le s Petrovo hčerjo Marijo je bilo mogoče skleniti nekakšno premirje l. 1843. Papež je namreč potrdil od vlade imenovane škofo, toda nasprotstvo mej Rimom in Portugalsko je še vedno ostalo. Liberalci, ki so bili za časa Marije († 1853) in njenih sinov Petra V. († 1861) in Ljudevita I. na krmilu, so zabranjevali škofom občevanje s papežem. Papež Pij IX. se je o tem britko pritožil. — Počasi se je jelo na boljše obračati. Vatikanskega zbora sta se vdeležila dva portugalska škofa in leta 1877 je libzonski patrijarh romal z mnogimi verniki v Rim. Leon XIII. je sklenil s kraljem l. 1886 pogodbo o hijerarhiji v Indiji in to je mnogo pomagalo katoliški stvari na Portugalskem. Katoliški tisk se je jel dvigati; časopisi in knjige so poučevale ljudstvo: Katoliška zavest se je jela dvigati. Svetega Očeta delo je tudi v malem portugalskem kraljestvu rodilo bogat sad. Katoliški shod bo temu gotovo veličasten dokaz, saj ga bo oživljal tisti duh, ki je tudi v naši domovini prebudil novo življenje, duh našega Očeta Leona XIII. Zato se ga tudi mi pristrčno veselimo in ga iskreno pozdravljamo.

Strančarstvo v mestnem zastopstvu zagrebškem.

Iz Zagreba, 14. junija.

Pred nedavnim sem v „Slovencu“ opisal, koliko časa je morale mestno zastopstvo zagrebško ča-

kati na odgovor od vlade gledé mestnih investicij. Vlada je odobrila te investicije ter spremenila tudi predloge o pokritju troškov, kar je pa današnja večina v mestnem zastopstvu sprejela na znanje ter hotela kar nemudoma izvajati vsa dela, za katera bi se že našlo pokritja. Ali večina je računala krivo, kajti opozicija se je tem sklepom protivila, češ, da ona ne more sprejeti odgovornosti za tako velike troške, katere bo moralo mesto nositi, in sicer zato ne, ker njihovi mandati v mestnem zastopstvu prenehajo po starem štatutu že koncem tega meseca, a po novem štatutu, ki je predložen na prejšnje potrjenje, ni nobene nade, da bi oni sploh mogli biti zopet voljeni.

Na ta način jim ni mogoče glasovati za troške v iznosu dveh milijonov, kajti oni ne bodo mogli nadzirati dela, ki se bodo na ta račun izvajala po mestu. Sploh nočejo biti odgovorni za ono, kar se boče trošilo na račun novega posojila, pač pa so za to, da se nadaljujejo dela, kolikor se morejo pokriti troški z dozdaj prihranjenimi vsotami. Ta izjava opozicijskih mestnih zastopnikov pa je hudo razgrela večino. Odsečni svetnik Malin je prav ponosno opoziciji oponesel, češ, da ni oni pravi zastopnik „glavnega mesta hrvatske države“, ki le govori, a nič ne stori, marveč oni, ki vedno dela in se trudi ter želi, da postane Zagreb prvo mesto na slovanskem jugu. S to izjavo vladnega svetnika je bila mestna večina posebno zadovoljna ter jo je tudi burno odobraval.

Nam se zdi, da so te krilate besede zgrešile svoj pravi namen, radi katerega so bile izgovorjene, kajti neodvisno mestjanstvo zagrebško dobro vé, da je ravno opozicijsko mestno zastopstvo za županovanja dr. Amruša izdelalo vse velike osnove gledé polepšanja in vrenja glavnega mesta kraljevine Hrvatske, a znano je tudi, kako se je vlada ponasala nasproti sklepom tega zastopstva. Pač se izrazuje vladni svetnik v svoji filipiki, kako bi moral vsak zastopnik delati, da boče Zagreb prvo mesto na slovanskem jugu, a ravno čini vlade so pa do zdaj v marsičem pokazali nasprotno, vsaj moramo priznati, da se od te strani ni storilo za glavno mesto hrvatske, kar žrtvujejo v take namene druge vlade, a v prvem redu ogerska, katera naj bi se tudi pri nas v tem pogledu posnemala. Vse to se pri nas ni pozabilo, pa se tem bolj čudimo, odkod v novjšem času tolike privrženosti od te strani do te prve občine naše kraljevine. To, kar se zdaj od opozicije zahteva, moralo je biti že zdavnej sklenjeno in izvedeno, da se je poprej toliko obzirno ravnalo z mestnim zastopstvom, kakor zdaj, ko je vladna večina. Še bolj čudno pa se nam zdi to oponašanje opoziciji, če pomislimo, da boče mestno zastopstvo pri bodočih volitvah izpalo popolnoma vladno, in to bi lahko bilo že prihodnje jeseni. Tako novo zastopstvo se gotovo ne boče protivilo, odobriti od vlade potrjenih predlogov. Če se je hotelo na ta način škoditi opoziciji pri prihodnjih volitvah, je vsa stvar prav neumestna, kajti že zdaj se more sediti, da po novem štatutu ne more priti opozicija v mestno zastopstvo, zato se je že poskrbelo na mero-dajnem mestu.

Za zdaj je mestna uprava ustavila vsa ona dela po mestu, ki se imajo izvesti na račun posojenih dveh milijonov, nego se dovršuje samo ono, ki se more pokriti s prihranjenimi svotami. Tudi kanalizacija se boče nadaljevala še le prihodnje leto. Nesrečna politika pri nas razjeda vse ter ne zaprinaša tudi mirnemu razvitku naših občin. Zares žalostni odnošaji!

Politični pregled.

V Ljubljani, 19. junija.

Nemštvo v Austro-Ogerski. O tem pri naša „Kreuz. Zeitg.“ jako zanimiv članek, v katerem se med drugim tudi bere: Mej tem ko je bila poprej Pešta že precej ponemčena in je bila Praga skoro popolnoma nemška, se stavi sedaj nemštvo vedno bolj v ozadje. Najpreje so se vzdignili Ogri in grof Beust jih je osvobodil nemškega jarma, ki je menil, da morajo vladati na vzhodu Mažari, na zahodu pa Nemci. Njegovo mnenje glede vzhoda se je većinoma uresničilo, ne tako pa na zahodu, kajti tukaj so se vzdramili Slovani ter potisnili Nemce v kot. Najpogumneje so se bojevali Čehi v boju zoper germanizacijo; oni narod, ki je bil poprej nad polovico ponemčen, se je jel zavedati svoje narodnosti in svojega jezika. Uradne številke nam kažejo, da so Slovani, t. j. Čehi, Slovenci, Poljaki, Rusini v tostranski državni polovici veliko močnejši, nego Nemci, in prišel bo tudi kmalu čas, ko boče prevzeli tudi vladno moč. Zelo abotna je toraj misel na združenje avstrijskih Nemcev z Nemčijo. Slovani se vedno bolj naseljujejo po nemških pokrajinah, posebno ima Dunaj veliko množico Slovanov; kmalu ne boče več čisto nemške pokrajine. V takih razmerah pač ne more misliti Nemčija na kako spo-jitev, ki še domačih Francozov, Poljakov in Dancov ni prebavila in bi toraj toliko težje požrla z nemškimi Avstrijci toliko milijonov Slovanov. — Pač na vse strani nepotrebne skrbi!

Bosna in ogerska delegacija. Pri večerajšnji seji vojnega odseka ogerske delegacije se je posvetovalo tudi o bosenskem proračunu, kateri se je vsprejel brez daljše debate. Delegat Gjorković je omenjal nadalje v svojem govoru vspeha, ki se kaže gledé na kulturni razvoj v okupiranih pokrajinah. Vendar pa tlačí ondote prebivalce še jedna velika nadloga, namreč desetina, ter predlaga, da se ta odpravi in vpelje zemljiški davek. Govornik pojasnjuje žalostno stanje malih kmetovalcev, in akoravno vé, da bo minister ostal pri izjavi prejšnjih let, vendar še jedenkrat poudarja, da je davčna preosnova v Bosni postala nujna potreba. Konečno vpraša, kaj meni minister z naseljenci, katerih bo kmalu več, nego domačinov; posebno iz Rusije pride vsako leto veliko izseljencev. V svojem odgovoru poudarja minister Kallay, da se tukaj za sedaj ne more pomagati, ker se ljudstva že od nekaj rada naseljujejo v Bosni. Prvi so bili Hrvatje, dalje Čehi, Nemci in sedaj Rusi, ki pa niso ruski domačini, ampak večjidel nemški in avstrijski izseljenci. Ti so pa većinoma zelo marljivi kmetovalci in so gotovo deželi v veliko korist in v povzdigo kulturnega gibanja.

„To je polh,“ rečeta Vladimir in oskrbnik h kratki. Slednji še pravi:

„To je naših ljudi najslastnejša pečenka. Čudno, da se ob takem času — sedaj po leti — kateri vidi, kajti ta žival prihaja navadno v jeseni iz šotorov in dupel. In takrat so polhi debeli. Kmetje jih radi lovijo, a še rajši jedó.“

Oskrbnik je šel dalje. Njegovo bistro oko je zapazilo precej daleč proč lepih gob. Mož jih je pridno krhal in deval v Barkino košarico. Spremljevalka z otrokoma je tudi odšla za njimi.

Mej tem je ostala Palmira s spremljevalko in Vladimirom še na mestu.

„Milostiva,“ spregovori Vladimir, „naš slavní zgodovinar Valvazor pripoveduje v svoji natančnej knjigi, nazvanej: „Čast Kranjske dežele“, mnogo od teh živali. Tam ima tudi narisano, kako vrag goni ponoči polhe na pašo.“

Palmira se ozre vanj s smehom.

„Ej menda mož ni vedel kaj boljšega pisati, kot od babjeverstva in polhov; jaz jih raje gledam, kakor pa da bi brala od njih.“

Zopet se mu je nagajivo nasmejala.

„Milostiva“, deje Vladimir resno. „Tako trde sodbe iz tako nežnih ust pač ni pričakoval slavní mož. Tudi take malenkostne stvari so spomina

vredne, da se sčisti zrcalo, v katerem gledamo lahko našega ljudstva življenje, prejšnjega in tudi sedanjega.“

„Gospod Vladimir, nisem vas hotela žaliti; ali vendar se mi čudno zdi, da ste tako za Valvazorja navdušeni.“

„Ker vidim, da se drugi premalo pečajo z njim, da si je on prvi naših zgodovinarjev. On je zaklad.“

„Skoraj ste me uneli za to knjigo. Brala jo bom, ko jo le dobim.“

„V grajskej knjižnici jo imate. In če jo boste tudi samo po večjem pregledali, imeli boste veliko koristi od nje.“

„Zares — brati jo hočem. Do sedaj nisem ničesar vedela o Valvazorji. Poznala sem njegovo ime, to je bilo vse. Malo se sramujem, da moram svoje neznanje odkriti.“

„Gospica, še naših veljakov v deželi je velika večina, ki tudi dosti več ne vedó o slavnem zgodovinarju, nego da je nekaj živel.“

V tem sta prišla gospod Kralj in deklica nazaj. Barka je imela polno posodo lepih pšenišnjakov in čvrstih ajdovščkov.

„Ali ste jih že nabrali?“ začudi se Palmira.

„Mi smo se zapozneli. Pokaži Barka, kaj si prinesla.“

Deklica jej pokaže lepe góbe.

„In sedaj pojdemo v grad,“ spregovori Palmira. „Solnce je nad nami. Poludne bo vsak čas. In ti Barka pojdeš z nami.“

„Ko bi smela, prav rada; ali mati so rekli, da se moram kmalu vrniti. Ne vem, če še sedaj ne bom tepena.“

„Ubogi otrok.“

In Palmira položi svojo belo roko na dekličino ramo. Barki je sijala hvaležnost iz ljubega obraza.

„Drugace bo, ko postaneš bolj velika. K sebi te bom vzela.“

Dekle pogleda svojo gosposko prijateljico in odteče v breg s klicem: Z Bogom.

„Sedaj pa le domov!“

Rekši se spusti Palmira prva po gozdu, lik skokonogej srni. Vsi so upili opominjajoč jo, da naj se varuje. Pa kje je bila tedaj grajska hči. Skoraj domá!

Po kratkem potu so ugledali zadnji trije pod seboj grad. Iz trga R. prek Save je zazvonilo poludne, precej potem v hribu pri svetej Magdaleni.

(Dalje sledi.)

Shod nemških katolikov se bode letos pričel 25. avgusta v Monakovem. Kakor znano, so pred leti višji faktorji preprečili shod v bavarski prestolnici.

Laška večina ni posebno trdna. K prvi seji jih je prišlo 251 in so se takoj skregali. Crispi hoče imeti znanega junaka pri goljušah rimske banke, Villo, za predsednika zbornice. Nekaterim njegovim privržencem se je to vendar predebelo zdelo in pri seji večine je Meardi ugovarjal Crispijevemu predlogu. Mej kandidati za to mesto se imenujejo Fortis in Zanardelli. Kakor pa poroča brzoglav, je izvoljen Villa. Crispi bo hodil tako dolgo na vodo, dokler se ne razbije.

Armensko vprašanje. Kakor se poroča, so izjavili poslaniki Anglije, Francije in Rusije, da so prisiljeni zaključiti pogajanja glede armenske uprave, ker se jim zdi nemogoče, da bi se sporazumeli s turško vlado. Naznanili so vsak svoji vladi, da ukrene, kaj jim je storiti v takih razmerah. Angliški poslanik je prosil svojo vlado, da glede na spremembo v osebi velikega vezirja za nekaj časa čaka z nadaljnim pogajanjem. Turška vlada je tudi sama naznanila Angliji, da je novemu velikemu vezirju nemogoče razpravljati o armenskem vprašanju, ker so mu premalo znane razmere ter je potreba, da se o tem natančneje pouči. Meni se sicer, da je novi vezir ves drugačen človek, kakor je bil njegov prednik in da se sme upati, da bode vseskozi pravično postopal proti armenskim kristijanom. Zeleti je, da bi se to mnenje tudi uresničilo, kar je pa zelo dvomljivo. — Zalostnega stanja armenskih kristijanov se je spominjal tudi Katholikos v svojem nagovoru na ruskega cara. Prosil ga je, naj on stori potrebne korake, da se ne dogajajo več ondnim kristijanom take krivice: oltarji se rušijo in onečaščajo, otroci se moré in mnogo jednacega se godi dan za dnem. Car mu je obljubil storiti, kar je v njegovi moči.

Osemurno delo. Menčesterski mestni svet je sklenil, da uvede za vse mestne delavce osemurno delo. Neki svetnik, ki se je ustavljal temu predlogu, je preračunal, da bo ta preuredba stala mesto 30.000 funtov šterlingov. To je gotovo veliko preveč. Če bi pa mož preračunal, koliko več močij se bo ohranilo, koliko lažje in boljše bo potem rodbinsko življenje in s tem tudi vzgoja otrok, koliko več zadovoljnosti bo vsled tega mej ljudstvom, bi se mu tudi par tisoč funtov šterlingov ne zdela prevelika žrtva.

Socijalne stvari.

Kreditni odnošaji na Hrvatskem.

Iz Zagreba, 10. junija.

Že takrat, ko se je ustrojaval v Zagrebu hrvatska hipotekarna banka, bilo je dosta prigovorov proti njej, češ da bode podpirala s posojevanjem le veleposeselnike in industrijalece, a da kmečki stan, ki je gotovo najbolj potreben podpore, ostane še nadalje sam sebi pripuščen. In tako se je tudi zares zgodilo, kajti hipotekarna banka ne posojuje nikomur izpod 500 gld. Tako je ostal mali posestnik zopet sam sebi pripuščen, in le vlada mu je posojevala manje svote od deželnih zaklad, če se ni denar upotrebil v druge svrhe. Ravno tako ni mogel pričakovati manji posestnik kake pomoči od novoutemeljene srbske banke v Zagrebu, ker tudi le ta dela z velikimi svotami, a pri vsem tem stoji še na nekem posebnem stališču, kar že ime banke na hrvatskem ozemlju pomenja.

Srečnejši so v tem oziru Primorci. Sami so si osnovali na Sušaku primorsko banko in hranilnico z lepim kapitalom na akcije, na katere se je zapisalo 28krat več denarja, nego se je zahtevalo.

Vidi se, kako je Primorec podvzeten in praktičen, pa je nade, da bode ta zavod za oni kraj velike važnosti v borbi proti sosednji Reki. Pred nedavnim pa se je združilo lepo število hrvatskih domoljubov v Zagrebu, da osnujejo ljudsko banko na akcije z glavnico 500.000 gld. Ta ljudska banka je utemeljena na posojevanje manjih zneskov (le izpod 500 gld.) na kmečka posestva pod prav povoljnimi uveti. Bil je pa tudi že skrajni čas, da se je nekaj v tem pogledu zgodilo, kajti naša kmečka posestva grozno propadajo posebno od onega časa, ko so se začele zadruge deliti. Tako razkosanih zemljišč se nahaja malo kje kakor pri nas, in ker je naše prebivalstvo, posebno v Slavoniji le preveč indolentno, naseljuje se pri nas ptuji živelj tako hitro, da se je bati popolnega propada domačega

ljudstva. Ljudski banki bode tedaj v prvem redu skrbeti, da se to prepreči, pa da se v tem pogledu deluje tudi na zakonodavstvo za izdajo postav, ki bi varovale domače posestnike preštevilnih tujih naselencev. Tudi glede prevelikih razkosavanj posestev bo ravnateljstvo ljudske banke iskalo pomoči v zakonodavnem zboru. Odbor se je zategadelj poklonil glavarju zemlju ter mu razložil namen omenjene banke. Ban je obljubil temu podjetju znatne podpore v vsakem pogledu, kajti vladi je stalo v prvem pogledu do blagostanja naroda, kateri je bil dozda v tej zadevi zanemarjen. Banka bode delovala v Zagrebu, ali bode sčasoma imela gotovo svoje podružnice po deželi, da olahkoti narodu posojila. Glavno je seveda pri vsem podjetju, da dobe mali posestniki posojila po ceni in z lahko amortizacijo. Če bode banka v tem pogledu srečnih rok, potem ji je obstanek zagotovljen, kajti obresti od posojil iz navadnih hranilnic so bile za kmečke posestnike prevelike.

Čudimo se pa, da se pri nas ne najdejo rodoljubi, ki bi uvajali mej narodom Raiffeisenove in slične posojilnice za male svote, saj takih kmečki posestniki največ potrebujejo. Ne bi seveda od njih bilo one obilne koristi, kakoršne dajejo navadne posojilnice in banke, ali le z njim bi se dosegel pravi namen, namreč, da se vzdržé nižji stanovi. Zdi se nam, da je hrvatska inteligencija, živeča mej narodom, prezrla to zanjo vrlo važno nalogo, da reši narod v gmotnem pogledu. Narod je bil preveč sebi prepuščen ter je začel propadati, posebno v novjšem času, ko so ga zadeli hudi elementarni udarci, posebno v vinskih krajih, kjer je vinarstvo popolnoma propalo. Tukaj je treba zdaj delovati z vsemi silami, da se ljudstvo reši gmotnega propadanja, a če bode nova ljudska banka doprinesla zares v te svrhe svoje blagotvorne sile, vredna je, da se priporoča in podpira od vseh strani, dokler se mej narodom ne uvedejo zgoraj omenjene posojilnice.

Kielski prekop.

Stroški pri otvoritvi znašajo 7—8 milijonov mark. Kedo jih bo plačal? Nemci so privabili Ruse in Francoze k slovesnosti. Ti bodo od prekopa prinesli seboj domov prepričanje, da se mora njihovo brodovje sedaj povečati, da bo kos nemškemu. Nikomur ne pride na um, da bi razmotraval gospodarske koristi prekopove, marveč vse le presoja, kakšne vojne prednosti bo sedaj imela Nemčija. Oboroženemu „miru“ so take slavnosti zelo primerne. Ljudstva se jih pa ne morejo veseliti.

Kielski prekop je stal nad 150 milijonov mark. Delali so ga 8 let. Dolg je 100 kilometrov, globok 9 m., širok toliko, da se po njem lahko vozita vstric dve vojni ladiji. Pot se prikrajša po njem parnikom za jeden dan, jadernikom za tri dni. Vožnja je sedaj mnogo varnejša, nego je bila preje. Prekop utegne nemški trgovini škodovati; vzlasti angleški premog ima sedaj ugodna pota. Nekatera nemška pristanišča izgube mnogo prometa, vzlasti Lübeck; Hamburg se pa brez dvojbe dvigne.

Praških pekov društvo

te dni po listih prosi oprosta praško prebivalstvo in obiskovalce narodopisne razstave, če ne bodo mogli peki odslej zadostovati vsem potrebam ljudij, češ, da jih zavira pri njihovem ljudomilem delu — ta preklicani nedeljski počitek. Prosili so dež. namestnika, naj jim dovoli, da bi smeli ob nedeljah celi dan predajati in do opoldne peči, a namestništvo jim tega ni dovolilo. Zato se sedaj hinavsko opravičujejo po listih, v resnici pa kažejo le svojo trmo. Nedeljski počitek je tudi za njihove delavce potreben, in dolžnost njihova bi bila s celim srcem prilagoditi se dobri stvari. Tega pa seveda mnogi nočejo, ali morda niti — ne znajo.

Evangeljsko-socijalni shod v Erfurtu.

Pred nekaj duevi so se sešli udje protestantskega socijalnega društva v Erfurtu. Obravnavali so tri točke: 1. novodobno naravoslovje in socijalno gibanje v sedanjosti; 2. država kot delodajalec; 3. žensko vprašanje. — Glede prve točke se glasi konečni sklep: „Shod smatra krščanstvo, ki pripoznava vrednost osebnosti, za jedino zmožno, omejiti boj nižjih stanov proti smrti in uničenju in se mu vstavljati v socijalnem obziru“. Radikalni pastor Naumann je predlagal kot jedino sredstvo, da se zopet sprijaznijo socijalni demokratje s cerkvijo „razpravljanje konečnih vprašanj o veri in naravoslovju“. O drugi točki se je izrekel shod, da mora država za svoje delavce vzgledno skrbeti in da mora

pomagati k delu tistim, ki so brez lastne krivde brez dela. O ženskem vprašanju je poročala neka berlinska gospa Gnauck: Izobražene ženske se često odtegujejo svoji pravi nalogi, ker ne dobé moč, ali so pa slabe žene in matere, oženjene delavke ravno tako, ker jih ovira delo. To je socijalna rana. Ženske se premalo vzgajajo za dobre matere in gospodinje. To se mora izpremeniti.

Država pa mora tudi poskrbeti, da se neomžene ženske pripravijo v obrtnih strokovnih šolah za življenje in da se morejo tudi izobraziti za učiteljice in zdravnice. — Ženske morajo dobiti zakonite organizacije. Žensko vprašanje je tudi moško vprašanje. Oženjenim moškim se morajo dati večje politične pravice in manjši davki. Iz zadnje točke v resoluciji o ženskem vprašanju navajamo ta — le znameniti stavek:

„Žensko vprašanje je tudi moško vprašanje. Moški naj izvršujejo svojo dolžnost s tem, da z veseljem ustanavljajo družinsko življenje, zakonodajno pospešujejo ženski zaslužek in se osebno vdeležujejo pri zboljšavanju ženskega stanja.“ Fiat! — — — S katoliškega stališča ne moremo kar nič oporekati tem sklepom. V bodrilo so nam in morda marsikje tudi v — sramoto. Vsak zaveden katoličau mora pa imeti trdno voljo, da se ne da osramotiti od protestantov niti glede proučavanja, niti glede reševanja socijalnega vprašanja.

Povsod jednako.

Zemljiški dolgovi na Pruskem znašajo 9—10 milijard mark. Odkar se vstanavljajo posojilnice, je mnogo boljše. Od l. 1886 je tretjina vseh novih dolgov pri teh denarnih zavodih. Mej 1250 okraji jih je 176, kjer se je dolg, zapisan v zemljiških knjigah, od 1. aprila 1886 zmanjšal; toda to števílo ničesar ne dokazuje, ker je iz tistih poljskih okrajev, kjer se je vsled naseljevanja in nemškega pokupovanja posestev mnogo dolgov izbrisalo. Povsod gremo navzdol.

Raiffeisenove hranilnice na Laškem.

Poročali smo že, da je don Alojzij Cerutti na katoliškem shodu v Vičenci l. 1891 sprožil misel, naj se na kmetih osnujejo hranilnice po Raiffeisenovem načinu. Blagi duhovnik je bil tedaj kapelan v Gambazaru in je takoj po shodu ustanovil v Trbižu (Treviso) nekaj osrednji organizacijski odbor. Svoje misli je razširjal ta odbor ustmeno mej ljudstvom, vzlasti pa po časopisu „La vita del Popolo“. Posebna določila teh posojilnic so ta-le: Na čelu jim je vedno župnik ali njegov namestnik. Vsprejemajo se le taki udje, ki so „vdani katoliški veri in sedanjim državnim oblikam“. Vsaka posojilnica ima svojega svetnika, po katerem se imenuje. Sicer so pa osnovane popolnoma po Raiffeisenovih načelih.

Riforma sociale (10. maja 1895) poroča, da je teh posojilnic samo v trbiškem okraju 39. Rivista internazionale di scienze sociali (IV. str. 573) pa našteva 58 takih hranilnic, ki so imele prošlo leto nad 1 milijon lir prometa. Prvo leto jih je osnoval Cerutti 17, sedaj mu gre blagonosno delo vedno bolj izpod rok. Žalibog da se drugod po Laškem nobeden ne gane. Dozda so vsi ti zavodi same na severnem Laškem, vzlasti v vshodnem delu v pokrajinah: Padova, Belluno, Trbiž, Videm, Verona, Benetke, Vičenca, Kuneo. — Poleg Ceruttija vstanavlja take posojilnice tudi liberalni poslanec Leon Wollemborg iz Padove. Koncem leta 1894 jih je bilo od njega ustanovljenih 136 z blizu 20.000 udi; l. 1893 sto manj.

Tega l. so imeli prometa 1,605.466 lir. Rezervni zaklad vseh teh posojilnic je znašal dne 31. dec. 1893 — 43.628 lir; čistega dobička je ostalo — 26.320 lir. Obojne posojilnice delujejo složno v isti namen, samo da Ceruttijeve bolj povdarjajo in pospešujejo pravno vzgojo ljudstva.

Dnevne novice.

V Ljubljani, 19. junija.

(Deželni odbor kranjski) je imel včeraj sejo, v kateri se je posvetoval o predlogu, katerega izroči deželnemu zboru glede zidanja deželnih stavb, ki so vsled potresa zelo poškodovane.

(Sleparije pri volitvah v Istri.) Poslanci Spinčić, dr. Laginja in tovariši so dne 14. t. m. stavili na vlado interpelacijo, v kateri pojasnjujejo silne krivice, nerednosti in nezakonitosti, katerih se že celo vrsto let poslužuje italijanska stranka v Istri, da tem potom zmaga pri volitvah zoper slo-

van-ko stranko. Interpelacija je zelo obširna ter po-
daja mnogo zanimivih posameznostij, iz katerih bomo
posneli prilično saj nekaj stvari, ki kažejo, v kak-
šnih razmerah žive isterski Slovani in koliko krivic
jim je trpeti vzlasti ob raznih volitvah.

(Carinski svet.) Včerajšna „Wer. Ztg.“ objavlja
imena sedanjih članov carinskega sveta. Naša de-
žela je zastopana po gg.: Ivan Baumgartner, last-
nik tovarne in član trgovske in obrtniške zbornice
in Josip Kušar, državni poslanec in član trgovske
in obrtniške zbornice.

(Iz Trnovega.) Po sklenjeni bilanci za l. l. imela
je naša Trnovska posojilnica od 2. febr. do konca
maja 45.000 gld. denarnega prometa. Tolik promet
dokazuje zadostno živahen prospek naše posojilnice
in razodeva viden blagoslov božji. — Očlovevanje
za javne dražbe zadolženih posestev trajalo je nekaj
pred cerkvijo dlje nego propovedanje v cerkvi. Danes
slišiš redko kak grunt klicati na boben. Reši se
vsakdo, če se le še rešiti da. Kajpak čuješ zato
ljudstvo blagovati tiste, ki so ga rešili gotove po-
gube in kmet ta razloček pač najbolj čuti. A vsem
pa posojilnica vendar ni všeč. Oderuhi, ki so podse
spravili z odrtijo vasi in posestnike, da se pogina
več rešiti ne dajo, spisujejo radi pritožbe zoper po-
sojilnico in njene organe in, strmi svet — imenujejo
jih hujskače. — Radi verjamemo. Te vrste ljudje
pa nas od našega krščanskega delovanja oplašili ne
bodo tudi v bodoče ne. Trnjeva je sicer pot, katero
gazimo ali upamo v Boga — s čegar milostjo smo
začeli, da jo bomo krepko nadaljevali.

(Vojaška vest.) V Gorici garnizujoči topničarski
polk št. 37 (2 štabna častnika, 16 višjih častnikov,
uradnikov in kadetov, 287 mož, 166 konj in 28
topov) odrine dne 12. julija iz Gorice in dospeje še
isti dan v Vipavo, dne 13. v Postojino, 14. v
Cerknico, kjer ostane jeden dan; dne 16. dospeje
polk v Velike Lašče, dne 17. julija v Žužemperk-
Dvor, 18. v Novo Mesto, 19. v Kostanjevico, dne
20. preko Samobora, Velike Gorice v Petrinjo na
Hrvaškem.

(Iz Pole) 18. jun. Č. g. Jan. Ev. Kuralt,
kapelan 1. reda v c. in kr. mornarici, napravil je
dne 31. majnika v Poreču poleg župniškega izpita
tudi katehitični izpit za srednje šole.

(Z Radovice) 17. jun. Iz minolega tedna po-
ročam dve stvari. V sredo smo imeli nevihto, ka-
tera je žal precej škode naredila v Bolaražu. To
vas toča že več let zaporedoma obišče; strn so po-
kosili, krompir in koruza se popravljata. — V petek
je bil tu deželni potni učitelj g. Gombač, ki je na
šolskem vrtu poučeval v zelenem cepljenju in si
potem ogledal nove nasade, katerih imamo že pre-
cejšnje število.

(Klasifikacija učencev in učenk na ljudskih
šolah v Ljubljani.) Po nasvetu c. kr. deželni šolski svet z raz-
pisom z dne 13. junija t. l. št. 1239 odredil, da je
učence in učenke tistih razredov na javnih in za-
sebnih ljudskih šolah v Ljubljani, v katerih se pouk
zaradi velikonočnega potresa doslej ni mogel nade-
ljevati, dalje v tistih razredih, v katerih se je pouk
začetkom meseca junija t. l. spet pričel, zunaj Ljub-
ljane bivajoče učence in učenke, ki jim ni bilo moči
priti v šolo, kenčno veljavno klasificirati na podstavi
klasifikacije tretjega četrtletja ter jim izročiti dotična
šolska naznanila, učenkam na obeh uršulinskih me-
ščanskih šolah pa letna spričevala o šolskem letu
1894—95. V Ljubljani bivajočim takšnim šolskim
otrokem je do 15. julija t. l. po šolska naznanila
(spričevala) priti v vodstveno pisarno, zunaj Ljub-
ljane bivajočim se pa po pošti pošljejo na dom.

(Koroški „bauernbund“.) To proti Kor. Slo-
vencem naperjeno društvo, kojega podpredsednik
Iv. Kušej je nedavno tako tiho izginil v — deveto
deželo, je imelo dne 9. jun. svoj občni zbor v De-
lah v Dravski dolini. Zbor je bil zelo klavern ob
zelo pičli udeležbi, — kakih 30 oseb. Koliko udov
„bund“ šteje, se ni povedalo. Dohodkov je imel 77
gld. 50 kr., stroškov 40 gld. — Po zboru je bil
24 „bauerntag“. Govorniki so povedali malo no-
vega. Kar so rekli, bilo je brati že davno v lib. listih.
Zabavljali so zlasti proti „klerikalni“ stranki in nje-
nemu poslancu Peitler-ju, o katerem so se pritože-
vali, da ni prišel na shod, a je ravno isti dan na
dveh krajih poročal svojim volilecem. V pristno libe-
ralnem duhu je govoril posl. Kiršner o davčni re-
formi. Občni vtis shoda je bil ta, da kaže tudi
„bauernbund“ vso onemoglost liberalizma in stranke,
ki ga zagovarja. Na mesto liberalne stranke stopa
na dan i na Koroškem deloma nemško nacionalna

in zlasti krščanska. Da le ta konečno zmaga, — v
to Bog pomoz!

(Občinske volitve v Celovcu) vrše se v prvič
po novem mestnem statutu dne 1. julija za III.,
dne 3. jul. za II. in dne 6. jul. za I. razred. Zna-
priti do precejšne borbe med starimi liberalci in
nacionalci v II. razredu. V tretjem bodo nastopili
tudi socijalni demokratje. Tudi o konservativnih
kandidatih govore liberalci „Fr. Stimmen“ in sicer
imenujejo stolnega dekana Bittnerja, barvarja Rup-
perja in barona Mandorffa.

(Potrjena pravila.) C. kr. dež. vlada koroška
je potrdila prenarodbo pravil „k. a. t. - pol. in gosp.
društva za Slovence na Kor.“, kakor se
je sklenila na zadnjem občnem zboru tega društva.
Vsled predugačenih pravil dobilo bode društvo še
več agilnosti. Prenaredba se tiče točke, kdo sme
shodom predsedovati in kako se imajo shodi nazna-
njati.

(Iz Brežic) se 18. t. m. poroča: Velikanski
učinek, katerega je povzročil velikonočni potres, po-
kazal se je na tukajšem Bizelskem gradu, ki je v
posesti princa Roberta-Windischgrätz. Odragal se
je namreč del sprednje stene, kjer je bila grajska
ura, ter padel na cesto, ki pelje v Orehek. K sredi
ni bilo spodaj nikogar. Varnostne naprave so se
tako vršile.

(Iz Sore), 18. junija. V soboto popoldne je
je bila tu nevihta; grmelo in treskalo je, da so kar
okna škalefetal, toče sicer ni bilo, dežja pa veliko
in sodre, po nekterih krajih je je bilo kar belo. Ne-
ki 62letni mož iz Pungrtja je isti dan pod Osolnikom
drva napravljajal za kupčijo. Ker ga zvečer o pravem
času ni bilo domu, ga gredó z lučjo iskat in naj-
dejo ga sedečega pod neko bukevjo in mrtvega.
Navado je imel, vsa polena sproti devati v sklad-
nico; ker je bila skladnica podrtja in sicer samo na
sredi, ob krajih ne, se sme sklepati, da je v drva
treščilo in moža ubilo. Rane ni imel nobene, žepno
uro je imel pri sebi, ki je kazala 9 1/2, ob tistem
času, ko so ga našli, toraj zločinstva ni, mogoče je
le ali strela, ali mrtvoud.

(Ženska gimnazija) se otvori z l. 1895/96 v
Levovem. V deželi, kjer večina ljudij ne zna brati
in pisati, si lahko dovoljujejo tak šport. Živelo umno
deželno gospodarstvo.

(Na vrbsko jezero) dospelo je doslej že 615
tujcev. Največ jih je v Porečah: 288 (lani 243),
Vrbi: 229 (lani 270), Krivi Vrbi: 65 (lani 104) itd.
Škoda, da časniki ne povedó, koliko je mej tuji
orijentalcih — Abrahamovičev!

(Kolkovanje popisov trgovcev in obrtnikov na
c. in kr. konzulate v kupčijskih zadevah.) C. kr.
finančno ravnateljstvo naznanilo je trgovski in obrt-
niški zbornici v Ljubljani nastopni odlok c. kr. fi-
nančnega ministerstva: Na c. in kr. konzulate na-
slovljeni dopisi domačih trgovcev in obrtnikov v
kupčijskih zadevah, posebno če se vpraša za kreditno
zmožnost in zaupljivost tujih trgovskih tvrdk, potem
prošnje za naznanila zaupljivih tujih kupčevalcev,
so, v kolikor so lahko na nje izvenuradno odgovori,
oziroma niso dotičnemu konzulskemu uradu v uradno
poslovanje, prosti kolka po tarifni točki 43. pristoj-
binskega zakona.

(Zdravje v Ljubljani) od 9. do 15. junija; novo-
rojenih je bilo 16, mrtvorojenih 4, umrlo jih je 10,
med njimi za vratico 1, za jetiko 3, za želodčnim
katarom 2, vsled starostne oslabelosti 1, za razli-
čnimi boleznimi 3; med njimi sta 2 tujca, iz zavo-
dov 7; za infekcijskimi boleznimi so oboleli za
vratico 4.

(Med procesijo umrl.) V Vidunu na Češkem je
na sv. Rešnjega Telesa dan med procesijo tamoš-
njega dekana preč. g. E. Hoffmanna, ko je pri prvem
oltarju odpel evangelij, zadel srčni mrtvoud. Dasi so
mu takoj priskočili na pomoč, ni bilo rešitve; vrli
duhovnik je pri najsvetejšem opraviilu izdihnil svojo
dušo. Žalost za splošno priljubljenim pastirjem je
splošna.

(Pri vojaških vajah ustreljena.) V Neise na
Pruskem je nek vojak pri ekserciranju ustrelil dva
tovariša od kompanije, ki je blizu njegovega od-
delka delala svoje vaje. Pri preiskavi se je pokazalo,
da je dotični vojak dan poprej stražil in pri tej pri-
liki z ozirom na neko novo vojaško naredbo puško
imel ojestro nabasano in je pozabil, predno je odšel
na vaje, odložiti ojestre patrone.

(Poskušeni samomer.) Iz Gradca se poroča: V
nedeljo zvečer kmalu po 9. uri je skočil 36letni
oženjeni pleskar Karol Rakuša, doma od Ljutomera
v Muro; vendar ga je mestni paznik zapazil še v

pravem času ter ga potegnil iz vode. S pomočjo
dveh čuvajev ga je odvedel v mestno stražnico in
odtod v bolnišnico. Nezmerno uživanje opojnih pijač
mu je zmedlo glavo.

**Darila ljubljanskemu pomožnemu odboru za Ljub-
ljano in okolico.**

XXII. izkaz.

Iv. Mihael Goldberg 10 gld.; bratje Böhm v
Hohenelbe, 5 gld.; zbirka upravnistva „Allgauer
Volksfreunde“ 162 mark = 96 gld. 07 kr.; veliki
prošt stolnega kapitela v Ostrogonu, 100 gld.; ured-
ništvo „Grenzboten“ v Heidenheimu, 93 mark 70
bel = 55 gld. 57 kr.; H. Mayerjeva lekarna v Gee-
stemünde 3 marke = 1 gld. 78 kr.; Kristof Neu-
ner v Celovcu, 10 gld.; E. H. v Wiesbadenu, 1
marko = 59 kr.; Illich v Temesvaru, 1 gld.; rav-
nateljstvo družbe za izdelovanje verig v Tečnu, 10
gld.; mestsky úřad Zasmuky 10 gld.; županstvo v
Siemensu, 25 gld.; zbirka mesta Příbram, 123 gld.;
mestna občina Türmitz, 10 gld., skupaj 558 gld.
01 kr.; s že izkazano svoto 59.406 gld. 04 kr.
skupna svota 59.964 gld. 05 kr.

Darila vsled potresa.

Mestnemu magistratu ljubljanskemu došla so
nadalje sledeča darila: Administracija časopisa
„Cech“ v Pragi, nadaljno zbirko 448 gld. 64 kr.;
gospod Pogačar, c. in kr. konzul v Port Saidu, na-
daljno zbirko 320 gld. 65 kr.; mestna blagajna v
Žižkovu nadaljno zbirko 295 gld. 17 kr.; mestni
magistrat v Kufsteinu zbirko 221 gld. 30 kr.; ad-
ministracija časopisa „Narodni Listy“ v Pragi na-
daljno zbirko 164 gld.; administracija časopisa „Hlas
Naroda“ v Pragi nadaljno zbirko 110 gld.; župa-
nstvo občine Přivoz na Moravskem 100 gld.; ná-
rodna čitalnica v Kranju kot polovico čistega do-
hodka v ta namen prirejene veselice 60 gld.; žu-
panstvo občine Čabar 50 gld.; administracija časo-
pisa „Politik“ v Pragi nadaljno zbirko 32 gld. 67 kr.;
gospod M. Murko v Novem v Bosni zbirko 30 gld.
50 kr.; županstvo mesta Ivaničgrad 20 gld.; žu-
panstvo v Jevičku 10 gld.; županstvo v Lisovu na
Češkem 10 gld.; mestna hranilnica v Vodnjanih
10 gld.; županstvo v Malih Prilepih na Češkem
zbirko 8 gld. 20 kr.; gospod Anton Mazek, gimna-
zijski ravnatelj v Požegi, nadaljno zbirko 7 gld.;
gospa A. Schwarzer v Šumperku na Moravskem
4 gld. 90 kr.; gospod Viljem Lux v Šumperku
4 gld.; mestni urad v Jičnu kot darilo tamošnjega
streliškega društva 4 gld.; gospa Josipina Bönisch
v Šumperku 1 gld. 85 kr.; gospod dr. Karol Lan-
ger v Selovicah na Moravskem 1 gld. 80 kr.; go-
spodična Alma Baumgartner v Šumperku 1 gld.
40 kr.; gospa Marija Kaffar v Šumperku 40 kr.

Društva.

(V a b i l o.) Načelnstvo podružnice sv. Cirila
in Metoda za Beljak in okolico vabi najuljudnejše
vse domoljubne Slovence in Slovence na shod, ki
se bo vršil v nedeljo, dne 23. junija t. l. v Stopi-
cah (samo 10 minut od nove železniške postaje Müll-
nern) v gostilni g. Geldnerja p. d. „pri Pekiču. Za-
četek ob 4. uri popoldne. Gospodje govorniki, ki
so nam obljubili svojo pomoč, bodo nas poučevali,
domači igralci bodo igrali igro „Od hiše“, domači
pevec in pevke pa nas bodo razveseljevali s petjem
milih slovenskih pesni. — Na veselo svidenje torej
preljubi Slovenci, predrage Slovenke! Shod bo pri
lepem vremenu na senčnatem vrtu, pri slabem pa
v prostorih v prvem nadstropju. Vstop je dovoljen
le udom in povabljenim ali po znanih upeljanim
gostom.

Narodno gospodarstvo.

Centralna posojilnica.

(Izv. dop.)

Iz Celja.

Gospod Ivan Lapajne sklicuje na svojo pest
zbor na 23. t. m. na Krško, pri katerem bi se naj
ustanovila „Centralna posojilnica slovenska“ ter pravi,
da bode ta posojilnica v tesni dotiki z „Zvezo slo-
venskih posojilnic“.

Da ne bode kaka pomota, kakor da bi se ta
centralna posojilnica osnovala po intenciji „Zveze
slovenskih posojilnic“, mora se naznanjati, da „Zveza
slovenskih posojilnic“ nameravane centralne posojil-
nice ne o d o b r a v a. Z osnovanjem centralne po-
sojilaice pečal se je občni zbor zveze že večkrat, ali
vedno so se vsi razsudni in poučeni zastopniki po-
sojilnic odločno proti taki centralni posojilnici iz-
rekli, ker je taka posojilnica nemogoča. Posojilnice,
katere imajo začasno nekaj gotovine več, te go-
tovine ne morejo nalagati v tako centralno posojil-
nico, ker je tukaj ne morejo vedno,

kadar potrebujejo, vzdigniti. Centralna posojilnica bi namreč vložil denar zopet drugim, navadno denarno slabšim posojilnicam posodila, katere posojilnice potem ne morejo na vsakokratno zahtevanje denarja vrniti. Posojilnice bi torej prišle samo v zadrego.

Nekaka centralna posojilnica de facto je itak že, najmočnejša izmed vseh slovenskih posojilnic, „Posojilnica celjska“, katere je v zvezi z „Južnoštajersko hranilnico“ in drugimi denarnimi zavodi, ter vsled tega odgovarja namenom centralne posojilnice. Pri posojilnici v Celju nalagajo že leta in leta druge manjše posojilnice svojo gotovino, katero začasno ne potrebujejo, zato, ker to svojo gotovino lahko vsak čas vzdignejo ter jo imajo tako vedno na razpolago. Na drugi strani pa „Posojilnica v Celju“ daje tudi manjšim posojilnicam, ako te pridejo v zadrego in potrebujejo hitro denar, z vlogami ter je imela na priliko lansko leto na tak način naloženega pri drugih posojilnicah 86.947 gld. 6 kr.

Osnovanje nameravane centralne posojilnice se torej nikakor ne more odobravati, ker je ta centralna posojilnica čisto osoben poskus podjetja gospoda Ivana Lapajeta.

Telegrami.

Dunaj, 18. junija. Pri današnji seji budgetnega odseka je bilo navzočih 36 odsekovih članov in 100 drugih poslancev. Po kratki debati se je sprejela proti glasovom levičarjev, nemških nacionalcev in članov Coroninijevega kluba z 19 proti 15 glasovom budgetna točka „Celje“. V imenu levičarjev je izjavil klubov načelnik Russ, da se bo ravnala njegova stranka po tem sklepu. — Prva posledica gornjega glasovanja je bila ta, da je odložil poročevalec dr. Beer referat o „srednjih šolah“. — Za ustanovitev celjske gimnazije so glasovali: dr. Fuchs, Gregorčič, Herold, Kaizl, Kathrein, Klaič, Klun, Kozłowski, Lupul, Meznik, Milevski, Morsey, Palfy, Pientak, Pininski, Romanczuk, Rutowski, Szczebanovski in Wolkenstein; nasproti je med drugimi glasoval tudi baron Schwegel.

Dunaj, 18. junija. Proračunska razprava se bo po dogovoru poljskega, Hohenwartovega in mladočeškega kluba redno izvršila, potem šele se preloži državni zbor. Mladočeški prenehajo svojo obstrukcijo in upajo, da bo vlada razveljavila zakon o izjemnem stanju za Prago in da bo cesar obiskal etnografično razstavo.

Dunaj, 18. junija. Vsled sklepa združene nemške leve je ministerska kriza gotova. Večerni listi poročajo, da je predložil knez Windischgratz cesarju demisijo celega ministerstva.

Dunaj, 18. junija. V poslanski zbornici je predlagal posl. Lueger, naj se vlada pozivlje, da takoj poroča zbornici o stanju krize. Dalje povdarja, da je v vseh zbornicah navada, da se pri eventualnih krizah posvetovanje zaključí. Današnja seja bi se ne smela vršiti. Govornik graja, da se ne poroča zbornici o stanju koalicije in ministerstva ter predlaga za svoje zahteve poimensko glasovanje. Pri glasovanju se nujnost Luegerjevega predloga odkloni. Posl. Gregorčič in tovariši vprašajo ministra notranjih del, kaj hoče ukreniti glede zadnjega verskega in narodnostnega razžaljenja Slovencev v Gorici. Minister notranjih del predloži državno predlogo glede podpore vsled potresa prizadetim krajem. Predloga se izroči budgetnemu odseku. Prihodnja seja v četrtek.

Dunaj, 18. junija. Finančni odsek ogerske delegacije je vsprejel brez debate predloge skupnega finančnega ministerstva in najvišjega računskega dvora. Vsprejel je tudi predlog glede povišanja vojne carine, ki znaša za leto 1896 1,507.420 gld. več, nego v prejšnjem letu.

Celje, 19. junija. V včerajšnji seji celjskega okrajnega zastopa so bili nemški člani predlagali, da naj se računi vodijo v nemškem jeziku. Ker je slovenska večina ta predlog odklonila, so bili Nemci tako razburjeni, da so kmalu na to ostavili dvorano. Vsled tega se seja ni mogla nadaljevati, ker ni bilo dovolj članov navzočih.

Pariz, 18. junija. Predsednik Faure se je zahvalil ruskemu carju za doposlani mu red sv. Andreja ter mu zatrjeval udanostno zvezo Francije.

London, 17. junija. V spodnji zbornici je predlagal Mac Carthys, da se črta budgetna točka za napravo Cromwell-ovega spomenika, kar bi ta žalil irski narod. Ta predlog se je vsprejel s 220 proti 83 glasovom. Tudi vlada je glasovala z večino.

London, 18. junija. „Standardu“ se poroča iz Carigrada, da je odgovorila turška vlada na zahteve zunanjih držav glede armenske preosnove. Vsebina je baje zelo povoljna.

Foulard-svila 60 kr.

do gld. 3-35 meter, — japonska, kitajska itd. v najnovejših vzorcih in barvah, tudi črna, bela in barvena **Henneberg-svila** od 35 kr. do gld. 14-65 meter — gladka, progasta, križasta, vzorčasta, damasti itd. (ok. 240 razn. kakovosti in 2000 razn. barv, vzorcev itd.) **Poštnine in carine prosto na dom.** — Vzorci prosto na dom. — Dvojnati pismeni porto v Švico.

Tovarne za svilo G. Henneberg
44 c. in kr. dvorni zalagatelj, **Curth.** 17-7 2

Umrli so:

17. junija. Stanko Gruber, sprevodnikov sin, 9 mesecev, Resljeva cesta 27, dyspepsie.

Tuji.

14. junija.

Pri **Monu**: Ornstein, Basch, Katscher, Fabiani z Dunaja. — Mottony iz Bistrice na Zili. — Fischer iz Budimpešte. — Schmidtman iz Bregence. — Kleinberger iz Draždan. — Lindermamy iz Trsta. — Thomschitz, Falbian iz Gradca. — Valenčič iz Trnovega.

Pri **Maliču**: Preysinger, Skodlar, Ornstein, Kritsch z Dunaja. — Laurič iz Trsta. — Aichwa'der iz Celovca. — pl. Vestenek iz Novega Mesta.

Pri **bavarskem dvoru**: Müller, Hueber z Dunaja. — Haberl iz Scheiflinga. — Haberl iz Schle. — Kral iz Celovca. — Flakher, Dominik iz Trsta. — Slan dacher iz Kočevja.

Pri **Lloydu**: Muss iz Bremena. — Drobnšč iz Sodražice. — Gieth iz Sovodnja.

Pri **Južnem kolodvoru**: Weber iz Prage.

Tržne cene v Ljubljani

dné 19. junija.

	gl. kr.		gl. kr.
Pšenica, m. st. . .	7 50	Špeh povojen, kgr. .	64
Rež, „ „ . . .	8 30	Surovo maslo, „ . .	72
Ječmen, „ „ . . .	6 40	Jajce, jedno „ . . .	2 ⁶
Oves, „ „ . . .	7 —	Mleko, liter „ . . .	10
Ajda, „ „ . . .	6 80	Goveje meso, kgr. .	64
Proso, „ „ . . .	7 —	Telečje „ „ . . .	64
Koraza, „ „ . . .	8 —	Svinjsko „ „ . . .	66
Krompir, „ „ . . .	2 80	Koštrunovo „ „ . .	40
Leca, hktl. „ . . .	11 —	Piščanec „ „ . . .	60
Grah, „ „ . . .	10 —	Golob „ „ . . .	20
Fižol, „ „ . . .	11 —	Seno, 100 kgr. „ . .	1 87
Maslo, kgr. „ . . .	94	Slama, 100 „ . . .	1 69
Mast, „ „ . . .	66	Drva trda, 4 kub. m.	6 80
Špeh svež, „ „ . .	56	„ mehka, 4 „ „ . .	4 60

Vremensko sporočilo.

Dan	Cas	Stanje	Veter	Vreme	Mokrine na 24 ur
opazovanja	zrakomera v mm	toplomera po Celsiusu			
7. u. jut.	736-9	14-5	sl. sevzh.	jasno	
18 3. u. pop.	735-9	22 6	sl. zapad	„	0 00
9. u. sveč.	736 2	18 0	„	„	
Srednja temperatura 18-4° za 0-1° pod normalom.					

Eksekutivne dražbe.

Jos. Zupana iz Savice zemljišč (230 in 360 gld.) dné 21. junija in 26. julija v Radovljici.

Fr. in Jos. Gorčeta iz Knežje Vasi zemljišč (150 in 100 gld.) dné 21. junija in 22. julija v Trebnjem.

Jan. Sodača iz Rozalnice (radi terjatve 1000 gld.) posestvo (2045 gld.) dné 28. junija in 1. avgusta v Metliki.

Iv. Starašiniča iz Krasince zemljišče (2699 gld.) dné 4. julija (ponovitev) v Metliki.

Matije Žlogarja iz Vidošič zemljišče (1150 gld.) dné 11. julija (ponovitev) v Metliki.

Menjalnica bančnega zavoda

Schelhammer & Schattera

Wien,

I. Bezirk,

Stefansplatz

Nr. 11, Parterre

Fr. Kosa iz Čemšenika zemljišče (1450 gld.) dné 6. jul. na Brdu.

Fr. Stembergerja iz Novega Mesta posestvo (150 gl.) dné 5. jul. in 9. avg. v Novem Mestu.

Jos. Stuklja iz Jarneje Vasi (terjatev 50 gld.) posestvo (909 gld.) dné 10. julija in 14. avgusta v Črnomlju.

Pod varstvom.

Amalija Grünsrieh iz Gotenice, bivša natakaraica v Zagrebu, radi babosti; nje varuh je Jos. Weber iz Gotenice (okr. Kočevje).

Križev pot

z ličnim okvirom vred. 95 cm. visok, popolno izgotovljen, je na prodaj za nizko ceno

65 goldinarjev.

FR. TOMAN,

podobar in pozlatař v Ljubljani,

9 251

Križevniški trg šte. 1.

393 3-2

ALBUM

Ljubljana po potresu

(14. april 1895)

S 14 ilustracijami — Cena 25 kr.

100 kom. 20 gld.

Po pošti le proti vposlanim 27 kr.

Dobiva se v Katol. Bukvarni, pri Honr.

Ničmanu in v Katol. Tiskarni v Ljubljani.

Zanesljivim razprodajalcem znaten popust!

Mlad trgovsk pomočnik

želi takoj nastopiti službo. 391 3-3

Cenjene ponudbe sprejema uredništvo „Slovenca“.

Filijala v Ljubljani

zagrebškega podjetništva

Pilar, Mally in Bauda,

arhitekt, inženjeri in stavbinski mojstri.

Tehniški biro: **Truberjeve ulice šte. 1, poleg sv. Jakoba mostu.**

Poslovni čas za ustne dogovore od 2—3. ure pop.

Prevzemanje in izvršitev vsakovrstnih projektov, načrtov, proračunov.

Izvrševanje **prezidavanj, novih stavb** in sploh vseh stavbinskih del. 356 11

Konjski cvet

(pomnoženi restitucijski tok)

steklenica 1 gld., 5 steklenic 4 gld.

rabi se za drgnjenje v krepilo konjskih udov. Ta

cvet, mnogo let po izkušenih živinozdravnikih in od praktičnih poljedelcev priznan kot krepljen, lajša otrpnelost konjskih udov ter služi v krepilo pred in v restituciji (očvrščenje) po kakem trudapolnem delu.

Skušena redilna štupa za živino,

za konje rogato živino, ovce, prašiče i. t. d.

Rabi se skoro 40 let z najboljšim uspehom večinoma po hlevih, ako živinčje ne more jesti; zboljšuje mleko.

Zametek z rabilnim navodom vred velja

50 kr., 5 zametkov z rabilnim navodom samo 2 gld.

priloga in razpošilja na vse strani s prvo pošto

lekarnar

113 18

Ubalđ pl. Trnkóczy, Ljubljana, Kranjsko.

Najbolje priporočena
za preakrbljenje vseh
v **kurznem listu**
zaznamovanih
menic in vrednostij

PRIPOROČILNA NAZNANILA

domačih konservativnih obrtnikov in trgovcev, katera naj cenj. naši naročniki in čitatelji „Slovenca“ blagovolijo uvaževati.

Anton Presker
krojač v Ljubljani, Sv. Petra cesta 16
priporoča se čast. duhovščini in sl. občinstvu
za izdelovanje vsakovrstne obleke
V zalogi ima tudi narejene obleke
za gospode in dečke. — Obleke od 7 gld.
50 kr. do 24 gld., površnike od 6 gld.
50 kr. do 22 gld., nepremočljive haveloke
od 7 gld., 50 kr. do 12 gld., haveloke iz
veljblodove dlake (Kameelhaar) od 12 gld.
do 17 gld., mantile in plašče za gospe itd.
Naročila za izdelovanje oblek po meri
izvršujejo se točno in po poljubnem kroju.
Za dobro blago se jamči.

Uradne
in trgovske
KOVERTE
s firme priporoča
KAT. TISKARNA
v Ljubljani.

Josip Tomec
usnar in zaloga usnja
v Ljubljani
Streliške ulice
priporoča preč. duhovščini in slav. občinstvu
trpežno doma strojeno
usnje za vsakovrstno
porabo, po nizki ceni.

Laneni firnež
najboljše kakovosti, dobiva se pri
Adolfu Hauptmannu
tovarna za firnež
v Ljubljani, Sv. Petra cesta.
Ilustrovani ceniki potrebnih za obrtništvo, šolo in za
dom zastoj in franko.
Prodaja na debelo in drobno.

Karol Dostal
tapetnik
v Ljubljani, Sv. Petra cesta 31
se priporoča v najkvalitetnejše izvrševanje
vseh v svojo stroko spadajočih del, kakor
modrocev na peresih, žimnic, garnitur itd.
Cene nizke.

Valentin Accetto
— zidarSKI mojster —
v Ljubljani, Opekarska cesta št. 55
priporoča se preč. duhovščini in slavnemu
občinstvu, podjetnikom in društvom v vsa
— v zidarsko stroko spadajoča dela —
bodisi novih stavb, cerkvenih in zasebnih
poslopij, kakor tudi vsakovrstna popravil-
janja, vzdavanja in postavljanja lončenih
štedilnih ognjišč, polaganje vsakovrstnega
tudi cerkvenega tlaka, vse po najnižji ceni.

Janez Dogan
mizarski obrt in zaloga pohištva v Ljubljani
Dunajska cesta v Medjatovi hiši
priporoča preč. duhovščini in sl. občinstvu
svojo izvršno urejeno
zalogo divanov, žimnic, omar, stolov,
postelj itd.
Cenilniki s podobami so franko na
razpolago.
Najnižje cene, izborna blago.

Matija Horvat
čevljarSKI mojster v Ljubljani, sv. Petra cesta 32
priporoča se preč. duhovščini in slav. občinstvu
v naročanja raznovrstnega
obuvala
katera izvršuje cené, pošteno, iz zanesljivega blaga
od najpriprostejše do najfinije oblike.

Valentin Šubic
podobar in pozlatar v Poljanah nad
Škofjo Loko
priporoča se preč. duhovščini in cerkvenim
predstojništvom v izvrševanje vsakovrstnih
podobarskih del
z zagotovilom poštenega in solidnega dela po možno
nizki ceni.

JOSIP ŠUBIC
kipar v Gorenji vasi nad Škofjo Loko
priporoča se preč. duhovščini in slav.
občinstvu za izdelovanje
kipov iz lesa in kamena, novih
oltarjev iz lesa in marmor-cementa
v vsakojakem slogu; dalje v prenavljanje
starih oltarjev in drugih predmetov zago-
tavlja joče kar najnatačnejšo izvršitev in
nizko, delu primerno ceno.

J. Kopač,
svečar v Gorici,
Voščarna Solkanska cesta 9, Prodajalnica
Gospodarska ulica
priporoča veleč. duhovščini, cerkv. oskrb-
ništvom ter sl. občinstvu garantirane, pristne
čebelno-voščene sveče
klg. po gld. 2-45. Sveče slabejših vrst za
pogrebe in drugo uporabo prav po nizki
ceni. V veliki izbiri so tudi voščeni zvitki,
okrašeni in preprosti po najnižji ceni.

Alojzij Zorman
trgovina z moko
v Ljubljani, Florijanske ulice št. 7
priporoča vsakovrstno moko po različni
ceni, otrobe, koruzo in koruzno moko.
Prodaja na drobno in debelo ter zago-
tavlja uljudno postrežbo.

Razglas.

394 3-3

Mestna hranilnica ljubljanska razpisuje s tem

službo blagajnika

z letno plačo v znesku 1000 gld. eventualno 1200 gld.

Prosilci za to službo izkazati se morajo s spričevali o dovršenih študijah,
o popolnem znanju nemškega in slovenskega jezika v govoru in pisavi in pa
o tem, da so že prebili izpita iz trgovskega knjigovodstva in meničnega prava.
Prošnje z navedenimi spričevali in s spričevali o dosedanjem poslovanju
vložiti je do vštete 15. julija pri podpisnem ravnateljstvu.
Pri nastopu službe položiti je kavicjo v visokosti plače.

Ob enem razpisuje imenovana hranilnica

službo enega, eventualno dveh praktikantov

z letno plačo v znesku 500 gld. za vsacega.

Prosilci za to službo izkazati se morajo poleg znanja slovenskega in
nemškega jezika v govoru in pisavi, da so dovršili celo gimnazijo, oziroma celo
realno, ali pa spodnjo gimnazijo oziroma spodnjo realno in trgovsko šolo.
Prošnje z navedenimi spričevali in s spričevali o dosedanjem poslovanju
vložiti je do vštete 15. julija t. l. pri podpisnem ravnateljstvu.

V Ljubljani dne 15. junija 1895.

Ravnateljstvo mestne hranilnice ljubljanske.

Cesarsko-jubilejne cerkvostavbene srečke po 1 gld.

15 15-5 Glavni dobitok

Zadnji mesec.

30.000 goldinarjev
vrednosti.

Srečke priporoča J. C. Mayer v Ljubljani.

Vizitnice

priporoča

Katol. Tiskarna.

Prodajalnica

na prav obiskanem prostoru se takoj
oddá.

Več poizvé se pri Ignaciju Žargi-ju
v Ljubljani.

388 3-3

Najvišje pismeno priznanje Nj. c. in kr. Visokosti prejasne
gospé prestolonaslednice - vdove
nadvojvodinje Štefanije.

Kapljice za zobe
odlikovane

lekarne Piccoli 'pri angelju'
v Ljubljani, Dunajska cesta.

Kapljice kanjene na pavolo in dejane v votel zob takoj
olajšajo bolečine.

Stekleničica 20 kr.

Različne rastline, korenine,
166 29 **lubje in semena** kupuje
Adolf Hauptmann v Ljubljani, Sv.
Petra cesta 41.

Dunajska borza.

Dne 19. junija.

Skupni državni dolg v notah	101 gld. 30 kr.
Skupni državni dolg v srebru	101 " 30 "
Avstrijska zlata renta 4%	123 " 10 "
Avstrijska krona renta 4%, 200 kron	101 " 40 "
Ogerska zlata renta 4%	123 " 45 "
Ogerska krona renta 4%, 200 kron	99 " 40 "
Avstro-ogerske bančne delnice, 600 gld.	1075 " — "
Kreditne delnice, 160 gld.	407 " 25 "
London vista	121 " 30 "
Nemški drž. bankovci za 100 m. nem. drž. velj.	59 " 37 1/2 "
20 mark	11 " 87 "
20 frankov (napoleonidor)	9 " 63 "
Italijanski bankovci	46 " 02 1/2 "
C. kr. cekini	5 " 68 "

Dne 17. junija.

4% državne srečke l. 1854, 250 gld.	150 gld. 50 kr.
5% državne srečke l. 1860, 100 gld.	162 " — "
Državne srečke l. 1864, 100 gld.	196 " 75 "
4% zadolžnice Rudolfove želez. po 200 kron	99 " 50 "
Tisne srečke 4%, 100 gld.	147 " 50 "
Dunavske vravnave srečke 5%	131 " 50 "
Dunavsko vranavno posojilo l. 1878	109 " — "
Posojilo goriškega mesta	111 " 25 "
4% kranjsko deželno posojilo	99 " 25 "
Zastavna pisma av. osr. zem.-kred. banke 4%	99 " 90 "
Prioritetne obveznice državne železnice	224 " — "
" " južne železnice 3%	172 " — "
" " južne železnice 5%	132 " 75 "
" " dolenskih železnice 4%	99 " — "

Kreditne srečke, 100 gld.	199 gld. 75 kr.
4% srečke dunav. parobr. družbe, 100 gld.	140 " — "
Avstrijskega rudečega križa srečke, 10 gld.	17 " 60 "
Rudolfove srečke, 10 gld.	23 " 50 "
Salmove srečke, 40 gld.	71 " 50 "
St. Genois srečke, 40 gld.	73 " — "
Waldsteinove srečke, 20 gld.	54 " 25 "
Ljubljanske srečke	23 " 60 "
Akcije anglo-avstrijske banke, 200 gld.	172 " 50 "
Akcije Ferdinandove se. železn., 1000 gl. st. v.	3700 " — "
Akcije tržaškega Lloydja, 500 gld.	570 " — "
Akcije južne železnice, 200 gld. sr.	109 " 50 "
Dunajskih lokal. železnice delniška družba	79 " — "
Montanska družba avstr. plan.	97 " 30 "
Trboveljska premogarska družba, 70 gld.	169 " 50 "
Papirnih rubljev 100	180 " 62 "

Nakup in prodaja

vsakovrstnih državnih papirjev, srečk, denarjev itd.
Zavarovanje za zgube pri zrebanjih, pri izkrebjanju
najmanjšega dobitka.
Kulantna izvršitev naročil na borzi.

Menjarnična delniška družba

„MERCUR“
Wollzeile št. 10 Dunaj, Mariahilferstrasse 74 B.

Pojasnila v vseh gospodarskih in finančnih stvareh,
potem o kursnih vrednostih vseh spekulacijskih vrednostnih
papirjev in vestni sveti za dosego kolikor je mogoče visocega
obrestovanja pri popolni varnosti
naloženih glavnice.